

Nr 637

Ärvdabalk;

given Stockholms slott den 12 december 1958.

i GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och
ndes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit
t förordna, att ärvdabalken i Sveriges rikets lag skall hava följande ly-
se.

1 KAP.

Om rätt att taga arv

1 §.

Arv kan tagas endast av den som lever vid arvlåtarens död; dock må barn,
är avlat dessförinnan, taga arv, om det sedermera födes med liv. Är
den om rätt till del i boet efter arvlåtarens efterlevande make, skall hän-
tagas till tiden för makens död.

2 §.

Arvinge till den, efter vilken arv fallit, jämväl avliden, och kan bevis ej
förbringas att han överlevat arvlåtaren, skall med arvet så förfaras som
han icke överlevat denne.

3 §.

Utländsk medborgare må lika med svensk taga arv här i riket. Är i annan
stat svensk medborgare icke likställd med inlänning i fråga om rätten att
taga arv, eller måste han där vidkännas större avdrag än denne, äger
riksdagen förordna att motsvarande inskränkning skall gälla för den
utländska medborgaren här i riket.

2 KAP.

Om skyldemans arvsrätt

1 §.

Ärvingar på grund av skyldskap äro arvlåtarens avkomlingar
(*arvingar*).
Arvlåtarens barn taga lika lott. Är barn dött, skola dess avkomlingar trä-
da i dess ställe, och skall var gren taga lika lott.

¹p. 1958: B 23; L¹U B 14, 15; Rskr B 107.

2 §.

Finnas ej bröstarvingar, taga arvlåtarens fader och moder hälften var arvet.

Är fader eller moder död, dela arvlåtarens syskon faderns eller moder lott. I avlidet syskons ställe träda dess avkomlingar, och skall var gren t lika lott. Finnas ej syskon eller avkomlingar av dem, men lever endera arvlåtarens föräldrar, skall denne taga hela arvet.

Äro halvsyskon efter arvlåtaren, taga de med helsyskon eller deras komlingar del i lott, som skolat tillfalla deras fader eller moder. Finnas helsyskon, och äro båda föräldrarna döda, skola arvlåtarens halvsyskon t hela arvet. I avlidet halvsyskons ställe träda dess avkomlingar.

3 §.

Leva ej arvlåtarens fader, moder, syskon eller syskons avkomlingar, farfader, farmoder, morfader och mormoder arvet. Envar ärver lika lott.

Är farfader, farmoder, morfader eller mormoder död, skola den dödes b dela hans lott. Äro ej barn efter den döde, tager den andre av farföräldra eller morföräldrarna eller, om även han är död men efterlämnat barn, h barn den dödes lott. Finnes ej arvinge å den sidan, skall hela arvet gå till vingarna å den andra.

4 §.

Andra skyldemän än ovan sägs äga ej ärva.

3 KAP.

Om makes arvsrätt; så ock om rätt för den först avlidne makens i boet efter den sist avlidne maken

1 §.

Var arvlåtaren gift och lämnar ej efter sig bröstarvinge, tillfaller kvatenskapen maken. Lever vid makens död den först avlidnes fader, mo syskon eller syskons avkomling, äga de som då äro närmast till arv e den först avlidne taga hälften av efterlevande makens bo, där ej ne annorlunda stadgas. Ej må efterlevande maken genom testamente föro om vad sålunda skall tillfalla den först avlidnes arvingar.

2 §.

Ägde vid den först avlidne makens död makarna eller en av dem ens egendom, eller motsvarade eljest kvarlåtenskapen efter den först avlid annan andel än hälften av makarnas egendom, taga de arvingar efter först avlidne som i 1 § nämnts samma andel i boet efter den sist avlid

Har den först avlidne maken genom testamente förordnat, att något kvarlåtenskapen efter honom skall tillfalla annan än efterlevande m skall avdrag härför göras vid andelens beräkning.

3 §.

Har efterlevande maken genom gåva eller annan därmed jämförlig h ling, utan tillbörlig hänsyn till den först avlidnes arvingar, orsakat vä lig minskning av sin egendom, skall av den lott, som vid efterlevande kens död tillkommer hans arvingar, vederlag utgå till arvingarna efter först avlidne för vad av minskningen belöper å deras andel i boet.

Kan vederlag ej utgå, skall gåvan eller dess värde återbäras, såframt som moltoget gåvan insåg eller bort inse, att den lände arvingarna efter

avlidne till förfång. Talan härom må dock ej väckas, sedan fem år förfrån det gåvan mottogs.

är vid dödsfallet gåva, som tillkommit under omständigheter varom ovan, ej fullbordad, må den ej göras gällande, i den mån det skulle lända garna efter den först avlidne till förfång.

4 §.

erstiger boets värde vid efterlevande makens död dess värde vid den i avlidnes frånfälle, skall denna förkovran tilläggas den efterlevandes ingar, såvitt visas att egendom till motsvarande värde tillfallit den efterande i arv, gåva eller testamente eller ock må antagas att boets förkovhärör från förvärvsarbete, som efter den först avlidne makens död driv av den efterlevande.

är efterlevande maken gjort sig skyldig till förfarande som avses i 3 §, vid beräkning huruvida förkovran föreligger, kvarlåtenskapen ökas ett belopp, motsvarande den minskning av boet som orsakats av efterde maken.

5 §.

id delningen av boet efter den sist avlidne maken äga vardera makens ingar på sin lott erhålla egendom, som under äktenskapet tillhört den en, och den sist avlidnes arvingar jämväl egendom, som sedermera förats av denne. Fastighet må, även om den i värde överstiger vad å lotten öper, uttagas, om penningar lämnas till fyllnad av andra sidans lott. övrigt skall beträffande förrättningen i tillämpliga delar gälla vad om elning är stadgat.

6 §.

är efterlevande maken gått i nytt gifte, skall vid hans död delning enligt a kapitel av hans behållna gifterättsgods och enskilda egendom äga rum, n bodelning må förrättas.

kall i efterlevande makens livstid bodelning äga rum mellan honom och make i nytt äktenskap eller dennes arvingar, skall av efterlevande ens behållna gifterättsgods och enskilda egendom före delningen uttagendom till värde, motsvarande vad enligt 1—4 §§ belöper å den först nes arvingar.

ad i 4 § stadgas för det fall, att egendom tillfallit efterlevande maken i gåva eller testamente, skall äga motsvarande tillämpning, därest han, följd av nytt gifte, vid bodelning eller eljest på grund av gifterätt erhållit dom utöver vad förut tillkom honom.

7 §.

efterlevande maken jämlikt 13 kap. 12 § giftermålsbalken ägt erhålla kvarlåtenskapen vid bodelning efter den först avlidne, skall vad ovan dgtat om rätt för dennes arvingar i boet efter den sist avlidne maken lla.

8 §.

d i detta kapitel är stadgat om efterlevande makes arvsrätt skall ej äga pning, om vid arvlåtarens död makarna på grund av hemskillnad levkilda eller talan om äktenskapets återgång, hemskillnad eller äktenkillnad då var anhängig eller vid bodelning i anledning av dödsfallet nas gifterättsgods efter vad i giftermålsbalken stadgas skall så delas ade återgång skett.

4 KAP.

Om arvsrätt vid adoptivförhållande; så ock om den arvsrätt, som tillk barn utom äktenskap, och om arvsrätt efter sådant barn

1 §.

Adoptivbarn och dess avkomlingar taga arv och ärvas som om adoptantens barn i äktenskap.

2 §.

Mellan adoptivbarnet och dess avkomlingar å ena samt övriga skylde till adoptivbarnet å andra sidan äger arvsrätt ej rum. Har make adoptantens barn, skall dock arv tagas som om barnet varit maka gemensamma.

3 §.

Barn utom äktenskap eller dess avkomlingar taga arv efter barnets moder och modernefränder och ärvas av dem, såsom vore barnet av äktenskaplig börd.

4 §.

Är barnet trolovningsbarn eller har fadern avgivit förklaring, att barnet skall hava samma rätt till arv efter honom som barn av äktenskaplig börd, skall barnet taga arv efter fadern och fadern efter barnet, såsom vore av äktenskaplig börd. I andra fall äga barnet och fadern ej arvsrätt emellan varandra. Mellan barnet och dess fädernefränder äger ej arvsrätt rum.

Om barn utom äktenskap, som ägt ärvas fadern, är avlidet, taga dess avkomlingar arv efter honom och han efter dem, på sätt i 2 kap. är bestämt.

5 §.

Förklaring varom i 4 § sägs skall avgivas inför den präst, som för kyrkböckerna i församling där barnet är kyrkobokfört, eller i tillkallat vitt närvaro inför landsfiskal eller notarius publicus eller ock i skriftlig, av två personer bevittnad handling, som företetts inför barnavårdsmannen och barnavårdsnämnden. Förklaringen må givas jämväl före barnets födelse. Har barnet fyllt aderton år, är förklaringen ej gällande, med mindre godkänts av barnet i den ordning varom nyss är sagt.

5 KAP.

Om allmänna arvsfondens rätt till arv

1 §.

Finnes ej arvinge jämlikt ovan givna bestämmelser, skall arvet tillfalla en fond, benämnd allmänna arvsfonden.

2 §.

Föreligger anledning att å fondens vägnar klandra testamenten, som då får antagas vara ett riktigt uttryck för arvlåtarens yttersta vilja, får Konungen besluta att klander ej skall äga rum.

3 §.

Arv som tillfallit fonden må, där det med hänsyn till omständigheterna får anses billigt, av Konungen med riksdagens samtycke helt eller delvis avstås till arvlåtarens skyldeman eller annan som stått arvlåtaren nära.

4 §.

fondens ändamål samt meddelande av understöd ur fonden, så ock fondens förvaltning och bevakande av dess rätt är särskilt stadgat.

6 KAP.

Om förskott å arv

1 §.

Ad arvlåtaren i livstiden givit bröstarring skall såsom förskott avräknas på hans arv, såframt icke annat föreskrivits eller med hänsyn till omständigheterna måste antagas hava varit avsett. Är mottagaren annan arvinge, skall avräkning ske allenast om detta stadgats eller på grund av omständigheterna måste anses hava varit avsett, då egendomen gavs.

Om till makars gemensamma bröstarring förskott å arv givet av enderas rättsgods, skall, såvitt det kan ske, avräkning därför äga rum å arvet efter den först avlidne. Återstoden skall avräknas å arvet efter andra arvingen.

2 §.

Arvskostnader, som fader eller moder nedlagt å barns uppehälle och utbildning, skola ej avräknas å dess arv, såvitt den som vidkänts kostnaden därvid endast fullgjort honom åliggande underhållsskyldighet.

Om heller skall å bröstarringes arv avräkning äga rum för sedvanliga skänkelser, vilkas värde icke står i missförhållande till givarens villkor.

3 §.

Avräkning av förskott skall ske efter egendomens värde vid mottagandet, såframt icke på grund av omständigheterna annat bör gälla.

4 §.

Om en arvinge mottagit i förskott ej till fullo avräknas å hans arvslott, skall han ej skyldig återbära överskottet, med mindre bestämmelse därom gäller då förskottet gavs.

5 §.

Om förskott givits, skall, för bestämmande av arvslotternas storlek, kvarskapen före delningen ökas med förskottets värde eller, om avräkning kan till fullo ske å förskottstagarens arv, med vad därå kan avräknas.

6 §.

Om arvinge som mottagit förskott avlidit före arvlåtaren, äro förskottstagarens avkomlingar pliktiga att avräkna förskottet å sina arvslotter.

Om arv delas mellan flera grenar och arvinge i en gren mottagit förskott, äro, om han avlidit före arvlåtaren utan att efterlämna avkomlingar som äga träda i hans ställe, övriga arvingar inom samma gren pliktiga att avräkna förskottet å sina arvslotter; dock taga de ej mindre del i låtenskapen än de ägt bekomma, om förskottstagaren levat.

7 §.

Om make av sitt giftorättsgods givit styvbarn eller dess avkomling skall avräknas å mottagarens arv efter andra maken, såframt icke annat föreskrivits eller med hänsyn till omständigheterna måste antagas hava varit avsett. Med samma förbehåll skall vad efterlevande make givit sådan arvinge eller testamentstagare, som enligt 3 kap. 1 § eller 12 kap. 1 § äger del i efterlevande makens bo, avräknas å mottagarens lott däri. Bestämmelserna i 2—6 §§ skola även i dessa fall tillämpas.

7 KAP.

Om laglott

1 §.

Hälften av den arvslott, som enligt lag tillkommer bröstarvinge, utgör hans laglott.

2 §.

Bröstarvinge är pliktig att å sin laglott avräkna vad han av arvlåtaren mottagit i förskott å sitt arv, så ock vad han mottagit på grund av testamente, såframt icke annat föranledes av detta.

3 §.

För utfående av laglott äger bröstarvinge påkalla jämkning i testamente. Äro flera förordnanden, skall, om ej annat följer av testamentet, legat utgå före förordnande till universell testamentstagare och legat, som avser viss egendom, utgå före annat samt i övrigt nedsättning ske i förhållande till storleken av varje förordnande eller, vad angår förordnande till bröstarvinge, till den del därav som han ej är pliktig avräkna å sin laglott.

Bröstarvinge, som ej inom sex månader efter det han erhöll del av testamentet på sätt i 14 kap. sägs påkallat jämkning genom att giva testamentstagaren sitt anspråk tillkänna eller genom att väcka talan mot honom, har förlorat sin rätt.

4 §.

Har arvlåtaren i livstiden bortgivit egendom under sådana omständigheter eller på sådana villkor att gåvan till syftet är att likställa med testamente, skall i avseende å gåvan vad i 2 och 3 §§ är stadgat om testamente äga motsvarande tillämpning, om ej särskilda skäl äro däremot; och skall vid nedsättning av gåvan motsvarande del av den bortgivna egendomen återbäras eller, om det ej kan ske, ersättning utgivas för dess värde. Vid laglottens beräkning skall värdet av den bortgivna egendomen läggas till kvarlåtenskapen.

Vill bröstarvinge mot gåvotagare göra gällande rätt som avses i första stycket, skall han väcka talan inom ett år från det bouppteckning efter arvlåtaren avslutades. Försittes denna tid, är rätt till talan förlorad.

Var vid dödsfallet gåvan ej fullbordad, må den ej, med mindre särskilda skäl äro därtill, göras gällande, i den mån det skulle lända till intrång i bröstarvinges laglott.

5 §.

Har arvlåtaren genom testamente tillerkänt någon nyttjanderätt, avkomst eller annan förmån att utgå av kvarlåtenskapen eller genom föreskrifter rörande dennas förvaltning eller på annat sätt inskränkt rätten att förfoga över den, äger bröstarvinge utan hinder av sådant förordnande utfå sin laglott i egendom, varöver han äger fritt förfoga.

6 §.

Äger barn till arvlåtaren på grund av lag rätt till underhållsbidrag ur kvarlåtenskapen, skall hänsyn därtill ej tagas vid bestämmande av bröstarvinges laglott.

Om rätt att genom testamente belasta bröstarvinges laglott med underhållsbidrag stadgas i 8 kap.

8 KAP.

Om underhållsbidrag ur kvarlåtenskap

1 §.

Lämnar arvlåtaren efter sig barn, vars uppfostran icke är avslutad, och om det ej av sitt arv eller annorledes njuta uppehälle och utbildning efter det med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt, äger barnet, innan arvet efter testamente må tagas, ur kvarlåtenskapen utfå bidrag till underhållet med ett belopp en gång för alla, dock ej för tiden efter det barnet fyllt tjuguar. Hava flera barn denna rätt och förslår ej kvarlåtenskapen till deras underhåll, skall dem emellan sådan jämkning ske som med hänsyn till deras behov och förhållandena i övrigt finnes skäligt.

Om bidrag, varom nu sagts, må ej lända till minskning av annan bröstarvinges laglott, såvitt han i följd av sjukdom eller annan dylik orsak är ur stånd att själv försörja sig och arvet erfordras till skäligt underhåll eller till fullgörande av underhållsplikt.

2 §.

Om arvlåtaren genom testamente förordnat att barn, som i följd av sjukdom eller annan dylik orsak är ur stånd att själv försörja sig, skall erhålla underhållsbidrag ur kvarlåtenskapen, och kan barnet ej av sitt arv eller annorledes njuta skäligt underhåll, då må sådant bidrag utgå, å särskilda tider och med ett belopp en gång för alla, ändå att bröstarvinge skulle lida ingenting i sin laglott. Bröstarvinge äger dock påkalla sådan jämkning i förordningen att hans laglott ej belastas annorledes än med årligt bidrag, motsvarande högst fem för hundra av laglottens värde; och äger han utfå laglotten, om han för bidraget ställer säkerhet som av den underhållsberättigade eller hans ättan godkännes.

Om bidrag enligt denna paragraf skall utgå, innan annat testamente må tagas.

3 §.

Om arvlåtaren erhållit egendom i testamente av den som efterlämnat barn som nämns i 2 §, är han pliktig att utgiva årligt underhållsbidrag, motsvarande högst fem för hundra av egendomens värde; och skall egendomen ej utgivas till honom, med mindre säkerhet, som godkännes av den underhållsberättigade eller av rätten, blivit ställd för underhållsbidraget. Är testamentstagaren bröstarvinge, skall vad nu är sagt gälla allenast egendom som överstiger hans arvslott.

4 §.

Om arvlåtaren bortgivit egendom under sådana omständigheter eller på sådana villkor, varom i 7 kap. 4 § sägs, skall, såvitt fråga är om underhållsbidrag till barn som avses i 1 eller 2 §, beträffande gåvan och gåvotagaren, om testamente och testamentstagare i 1 och 3 §§ är stadgat äga motsvarande tillämpning. I den mån det visar sig erforderligt, skall den mottagna egendomen återbäras eller, om det ej kan ske, ersättning utgivas för dess värde.

Om arvlåtaren vid dödsfallet gåvan ej fullbordad, må den ej göras gällande, i den mån det skulle lända till intrång i barnets rätt till underhållsbidrag.

5 §.

Om arvlåtaren lämnar bidrag, varom ovan stadgats, till underhåll åt barn som avses i 1 §, är bröstarvinge, som mottagit egendom i förskott å sin arvslott eller

eljest såsom gåva, pliktig att utgiva underhållsbidrag intill egendomens värde vid mottagandet, ändå att fall ej är för handen varom i 4 § sägs; dock äger sådan skyldighet ej rum, i den mån egendomen utan mottagarens vållande gått förlorad. Av det belopp som sålunda skall utgivas äger barnet årligen såsom bidrag till underhållet utfå vad med hänsyn till den tid som återstår för dess uppfostran och omständigheterna i övrigt får anses belöpa på året.

Vad i första stycket sägs skall ej äga tillämpning i fråga om sedvanliga skänker, vilkas värde icke står i missförhållande till givarens villkor. Gåvotagare är ock fri från skyldighet att utgiva underhållsbidrag, såvitt han skulle komma att sakna medel till skäligt underhåll eller till fullgörande av underhållsplikt.

6 §.

Egendom som avsättes för bestridande av underhållsbidrag å särskilda tider jämlikt 2, 3 eller 4 § skall, såframt ej annat överenskommits, ställas under vård och förvaltning av god man, varom förmåles i 18 kap. föräldrabalken.

7 §.

När väsentligt ändrade förhållanden påkalla^o det, äger rätten förordna att underhållsbidrag å särskilda tider enligt 3, 4 eller 5 § skall nedsättas eller upphöra. Samma lag vare om sådant underhållsbidrag enligt 2 §, såvitt det belastar bröstarvinges laglott.

8 §.

Anspråk på underhållsbidrag enligt 1 § skall vid talans förlust framställas senast vid skiftet.

Rätt till underhållsbidrag enligt 3, 4 eller 5 § göres gällande genom att anspråk framställes eller talan väckes, i fall som avses i 3 § inom ett år sedan testamente, varom där sägs, blivit den underhållsberättigade delgivet och i fall som avses i 4 eller 5 § inom samma tid från det bouppteckning efter arvlåtaren avslutades. Försittes denna tid, är rätten förlorad.

9 §.

Vad i detta kapitel stadgas skall i tillämpliga delar gälla i avseende å rätt till underhåll för arvlåtarens barn utom äktenskap, som har arvsrätt efter honom, och för hans adoptivbarn ävensom å skyldighet för sådana barn och deras avkomlingar att utgiva underhållsbidrag.

De i detta kapitel meddelade bestämmelserna äga icke tillämpning, då barn till arvlåtaren adopterats av annan än arvlåtarens make.

10 §.

Dör fadern till barn utom äktenskap, och har barnet ej efter vad i 4 kap. sägs arvsrätt efter honom, skall det belopp, som erfordras till fullgörande för framtiden av hans underhållsskyldighet mot barnet, före arvs- och testamentslotter utgå av behållningen i boet; dock att barnet icke härigenom må erhålla större del därav än det skulle hava bekommit, om det varit av äktenskaplig börd.

Angående avtal om vad sålunda skall tillkomma barnet gäller vad i 7 kap. 7 § föräldrabalken är stadgat för det fall, att fadern åtager sig att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla.

Med belopp som tillfaller barnet skall förfaras på sätt i sistnämnda lagrum är föreskrivet.

9 KAP.

Om rätt att göra eller taga testamente

1 §.

Den som fyllt tjuguet år må genom testamente förordna om sin kvarlånskap. Testamente må ock göras av underårig, som är eller varit gift eller m efter fyllda sexton år vill förordna om egendom, över vilken han äger älv råda.

2 §.

Förordnande till annan än den som är född vid testators död eller då är ylad och sedermera födes med liv är utan verkan.

Utan hinder av vad nu är sagt gäller förordnande, enligt vilket blivande sberättigade avkomlingar till någon, som enligt första stycket äger taga stamente, skola erhålla egendom till full ägo sist vid dennes död eller då nan, som skall åtnjuta rätt till egendomen, avlider eller hans rätt eljest pphör. Ej må i sådant förordnande olikhet göras mellan syskon, vilka ej födda eller avlade vid testators död.

3 §.

Om rätt för utländsk medborgare att här i riket taga testamente gäller om utlännings rätt att taga arv är stadgat.

10 KAP.

Om upprättande och återkallelse av testamente

1 §.

Testamente skall upprättas skriftligen med två vittnen. I deras samtida rvaro skall testator underskriva testamentshandlingen eller vidkännas sin underskrift därå. Vittnena skola bestyrka handlingen med sina namn. De ola äga kännedom om handlingens egenskap av testamente, men det står tator fritt att låta dem veta dess innehåll eller ej.

2 §.

Testamentsvittnena böra vid sina namn anteckna yrke och hemvist. De ra ock å handlingen teckna intyg rörande tiden för bevitnandet samt övga omständigheter som kunna vara av betydelse för testamentets giltighet. Hava vittnena å handlingen intygat att vid testamentets upprättande så lgått som i 1 § sägs, skall intyget, där klander väckes, äga tilltro, såframt ständigheter ej förekomma som förringa intygets trovärdighet.

3 §.

Är någon av sjukdom eller annat nödfall förhindrad att upprätta testamente på sätt i 1 § sägs, må han förordna om sin kvarlåtenskap muntligen för två vittnen eller ock utan vittnen genom egenhändigt skriven och unteknad handling.

Sådant testamente är ogillt, om testator sedermera under tre månader arit i tillfälle att förordna om sin kvarlåtenskap såsom i 1 § är stadgat.

4 §.

Till testamentsvittne må ej tagas den som är under femton år eller på nd av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverketen saknar insikt om betydelsen av vittnesbekaftelsen, ej heller tes-

tators make eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svågerlag eller är hans syskon eller som på grund av adoption står i motsvarande förhållande till honom.

Ej må någon tagas till vittne vid förordnande till honom själv, hans make eller någon, vilken med honom är i skyldskap eller svågerlag som nyss är sagt eller på grund av adoption står i motsvarande förhållande till honom. Förordnande att vara testamentsexekutor medför dock ej hinder att vara vittne.

Åberopas testamentsvittne till bevis i rättegång, gäller vad i rättegångsbalken är stadgat om sådant bevis.

5 §.

Har testator i den ordning som gäller för testamentes upprättande återkallat sitt förordnande eller har han förstört testamentshandlingen eller eljest otvetydigt givit tillkänna att förordnandet ej längre var uttryck för hans yttersta vilja, är förordnandet utan verkan.

Utfästelse att ej återkalla testamente är icke bindande.

6 §.

Vill någon, i samband med återkallelse av visst förordnande eller eljest, göra tillägg till sitt testamente, gäller vad om upprättande av testamente är stadgat.

7 §.

Har någon genom ensidig återkallelse eller ändring av inbördes testamente väsentligt rubbat förutsättningarna för det ömsesidiga förordnandet, är han förlustig sin rätt på grund av testamentet.

11 KAP.

Om testamentes tolkning

1 §.

Åt testamente skall givas den tolkning som må antagas överensstämma med testators vilja; och skall förty vad nedan i 2—9 §§ stadgas lända till efterrättelse allenast såvitt icke med hänsyn till förordnandets syfte och övriga omständigheter annat får anses följa av förordnandet.

Har testamente genom felskrivning eller eljest till följd av misstag fått annat innehåll än testator åsyftat, skall det likväl verkställas, såvitt rätta meningen kan utrönas.

2 §.

Legat skall utgå av oskifto och ej räknas å viss lott.

3 §.

Kunna samtliga legat ej utgå, skall legat som avser viss egendom äga företräde framför annat, men skall i övrigt nedsättning ske efter legatens värde.

4 §.

Avser förordnande viss egendom och finnes den ej i kvarlåtenskapen, är förordnandet utan verkan.

5 §.

Är viss egendom, varom förordnande gjorts, på grund av inteckning eller eljest besvärad av panträtt eller annan rättighet, äger testamentstagaren icke i anledning därav njuta ersättning.

6 §.

Dör testamentstagare innan hans rätt inträtt eller kan testamentet eljest verkställas i vad honom angår, skola hans avkomlingar träda i hans ställe, framt de i fråga om arv efter testator varit berättigade därtill.

7 §.

Är förordnande gjort om hela kvarlåtenskapen eller om allt som ej utgör röstärvinges laglott, och kan testamentet ej verkställas såvitt angår viss testamentstagare, skola, där ej annat följer av 6 §, universella testamentsares lotter i motsvarande mån ökas.

8 §.

Har någon gjort testamente till sin trolovade eller make och upplöses ärefter trolovningen eller äktenskapet annorledes än genom testators död, är förordnandet utan verkan. Samma lag vare, där någon gjort testamente till sin make och sådant fall är för handen som i 3 kap. 8 § sägs.

9 §.

Är ändamålsbestämmelse meddelad beträffande egendom som tillkommer viss arvinge eller testamentstagare, åligger det denne att verkställa förordnandet. I andra fall skall ändamålsbestämmelse verkställas av oskifto.

10 §.

Med *legat* förstås särskild i testamente given förmån, såsom viss sak eller viss penningbelopp eller nyttjanderätt till egendom eller rätt att därav njuta samt öfriga eller avkomst.

Universell testamentstagare är den som testator insatt i arvinges ställe genom att tillerkänna honom kvarlåtenskapen i dess helhet, viss andel av kvarlåtenskapen eller överskott därå.

12 KAP.

Om testamentstagares rätt i vissa fall

1 §.

Är genom testamente förordnat att egendom, som tillkommer efterlevande make såsom arvinge eller universell testamentstagare, skall, sedan makes rätt upphört, tillfalla annan, äger vad i 3 kap. är stadgat motsvarande ämpning, såvitt ej annat följer av testamentet.

2 §.

Har någon genom testamente erhållit nyttjanderätten till egendom, vartill nyttjanderätten vid testators död eller senare skall tillfalla annan, gäller vad sedan i 3—9 §§ stadgas, såvitt ej annat följer av testamentet.

3 §.

Nyttjanderättshavaren förvaltar egendomen och njuter avkastningen därpå. Vid förvaltningen skall han iakttaga jämväl ägarens rätt och bästa. Egendomen må ej sammanblandas med annan, såframt ej dess ändamålsenliga vändning föranleder därtill.

Nyttjanderättshavaren skall vidkännas alla nödiga kostnader för egendomen som böra gäldas med avkastningen under hans besittningstid.

4 §.

Lösören som ej hava särskilt värde för ägaren må nyttjanderättshavaren trä. Äro särskilda skäl till avyttring eller pantsättning av annan lös egendom och kan ägarens medverkan därtill ej vinnas, äger rätten på ansökan

bemyndiga nyttjanderättshavaren att vidtaga åtgärden. Fordringar är nyttjanderättshavaren behörig att uppsäga, och må han jämväl för dem uppbära betalning.

Ej må nyttjanderätten överlåtas.

5 §.

Kapitalbelopp skola av nyttjanderättshavaren göras räntebärande på sätt om omyndigs medel är föreskrivet, såframt ej ägaren eller, när hans samtycke ej kan erhållas, rätten medgivit annat. Utan sådant tillstånd må dock vad som varit anbragt i jordbruk eller annan näring ånyo tagas i anspråk för samma ändamål samt mindre belopp, som eljest influtit för avyttrade lösören, användas till inköp av egendom av samma slag.

6 §.

Ej må ägaren utan nyttjanderättshavarens samtycke överlåta eller eljest förfoga över egendomen. Beträffande fast egendom eller tomträtt skall samtycket lämnas skriftligen med två vittnen.

Kan samtycke ej erhållas, äger rätten på ansökan tillåta åtgärden, när skäl äro därtill.

Har ägaren utan erforderligt samtycke förfogat över egendom, är åtgärden ogill, om nyttjanderättshavaren påstår det.

7 §.

Egendom som omfattas av nyttjanderätten må ej tagas i mät för ägarens gäld, med mindre den på grund av inteckning eller eljest särskilt häftar därför eller fråga är om gäld, för vilken ägaren svarar enligt 21 kap.

8 §.

Vad som trätt i stället för egendom som omfattats av nyttjanderätten skall tillhöra ägaren.

9 §.

Om nyttjanderättshavaren genom vanvård av egendomen eller genom annat otillbörligt förfarande uppenbarligen äventyrar ägarens bästa, må rätten på ansökan ålägga honom att ställa säkerhet för egendomen eller ock förordna, att denna skall ställas under vård och förvaltning av god man som avses i 18 kap. föräldrabalken.

För skada, som nyttjanderättshavaren uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat ägaren, skall ersättning gäldas, då nyttjanderätten upphör eller egendomen ställs under vård och förvaltning av god man.

10 §.

Har genom testamente förordnats att legat skall tillfalla två eller flera efter varandra, skall, såvitt ej annat följer av testamentet, vad i 9 § stadgas äga motsvarande tillämpning, om någon bland dem, såsom där sägs, äventyrar efterföljande testamentstagares bästa eller tillskyndar honom skada.

11 §.

Skall enligt testamente någon njuta avkomst av egendom i kvarlåtenskapen och egendomen, till betryggande av hans rätt, sättas under särskild vård, skall den, där ej annat följer av testamentet, ställas under förvaltning av god man som avses i 18 kap. föräldrabalken.

13 KAP.

Om testamentes ogiltighet

1 §.

Var testator ej behörig att förordna om sin kvarlåtenskap eller är testamente ej upprättat i laga form, är det ej gällande. I fall, varom sägs i 10 kap. § andra stycket, är dock testamentet ogiltigt allenast i den del som där ses.

2 §.

Testamente är ej gällande, om det upprättats under inflytande av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverksamheten.

3 §.

Har någon tvungit testator att upprätta testamentet eller förmått honom därtill genom missbruk av hans oförstånd, viljesvaghet eller beroende ställning, är testamentet ej gällande.

Samma lag vare, om testator blivit svikligen förledd att upprätta testamentet eller om han eljest svävat i villfarelse som varit bestämmande för hans vilja att göra testamentet.

14 KAP.

Om bevakning, delgivning och klander av testamente

1 §.

Testamente skall vid domstol bevakas inom sex månader från det testamentstagaren fått kännedom om testators död och det till hans förmån gjorda förordnandet.

Skall någon på grund av testamente njuta rätt efter annan och har testamentet ej bevakats enligt vad i första stycket sägs, må bevakning med laga erkan äga rum inom tid, som där stadgas, efter det han fått veta att den öregående testamentstagarens rätt upphört.

Bevakning gäller till förmån för envar testamentstagare, för vilken tiden ke gått till ända.

2 §.

Bevakning sker vid den rätt där testator skolat svara i tvistemål i allmänhet eller, om behörig domstol ej sålunda finnes, vid Stockholms rådhusrätt.

Vid bevakning uppvisas testamentet i huvudskrift och intages i protokollet. Har den som vill bevaka icke testamentet i sin besittning eller är det utligen upprättat, sker bevakningen genom förordnandets tillkännagivande.

3 §.

Testamentstagare, för vilken bevakning ej ägt rum enligt vad i 1 och 2 §§ sagt, har förlorat sin rätt mot arvinge som ej avstått från klandertalan.

4 §.

Testamente skall sedan bevakning ägt rum delgivas arvinge genom övernande av, förutom bevis om bevakningen, testamentshandlingen i beyrkt avskrift eller, i fråga om muntligt testamente, protokoll över förhör ed testamentsvittnena eller annan skriftlig uppgift om testamentets inne-

Efterlämnar testator, jämte make, arvingar som avses i 3 kap. 1 §, må testamentet, såvitt dessa angår, delgivas dem som vid tiden för delgivningen äro närmast till arv efter testator.

Äro flera testamentstagare, gäller delgivning, som verkställts av en bland dem, jämväl för de övriga.

5 §.

Vill arvinge göra gällande att testamente är ogillt enligt 13 kap., skall han därom väcka klandertalan inom sex månader efter det han erhöi del av testamentet såsom i 4 § är stadgat. Forsittes denna tid, är rätt till talan förlorad.

Om påkallande av jämkning i testamente för utfående av laglott stadgas i 7 kap.

15 KAP.

Om förverkande av rätt att taga arv eller testamente

1 §.

Ej må någon taga arv eller testamente efter den som han genom brottslig gärning uppsåtligen bragt om livet.

Dräper han sålunda någon, som är arvinge eller testamentstagare efter annan, äger han ej bättre rätt till arv eller testamente efter denne än om den dräpte levat.

2 §.

Har någon genom tvång, förledande eller missbruk av annans oförstånd, viljesvaghet eller beroende ställning förmått denne att upprätta eller återkalla testamente eller att avstå därifrån, har han förverkat rätten att taga arv eller testamente efter honom, såvitt ej särskilda skäl äro däremot. Vad sålunda är stadgat äger motsvarande tillämpning, där någon uppsåtligen förstört eller undanhållit testamente.

3 §.

Vad i 1 och 2 §§ är sagt om förövare av brottslig gärning gäller envar som medverkat till brottet såsom i 3 kap. 4 och 5 §§ strafflagen sägs.

4 §.

Har någon förverkat sin rätt att taga arv, skall ärvas såsom hade han dött före arvlåtaren.

16 KAP.

Om preskription av rätt att taga arv eller testamente

1 §.

Vistas, då bouppteckning förrättas, till namnet känd arvinge efter den döde å okänd ort, skall det hos rätten anmälas av den som har boet i sin vård. När sådan anmälan sker eller förhållandet eljest varder kunnigt, skall rätten låta i allmänna tidningarna ofördröjligen intaga kungörelse, att arv efter den döde tillfallit den bortovarande, med anmaning till honom att göra sin rätt till arvet gällande inom fem år från den dag, kungörelsen var införd i tidningarna. I kungörelsen skall den bortovarandes namn upptagas.

I fall som avses i 3 kap. 1 § skall, vid tillämpning av vad nu sagts, den rätt, som tillkommer den först avlidne makens arvingar i den efterlevandes bo, behandlas som arv efter den efterlevande maken.

2 §.

Kan, när bouppteckning förrättas, ej utrönas huruvida arvinge finnes som öre allmänna arvsfonden eller före eller jämte annan känd arvinge är berättigad till arv, skall rätten, på anmälan av den som har boet i sin vård eller å förhållandet eljest varder kunnigt, låta i allmänna tidningarna ofördröjigen intaga kungörelse om arvfallet, med anmaning till okända arvingar att öra sin rätt till arvet gällande inom fem år från den dag, kungörelsen varn för i tidningarna. Vad nu är sagt skall ock gälla, där vid bouppteckning-kännedom finnes om arvinge men kunskap saknas såväl om arvingens amn som om hans vistelseort.

3 §.

Är testamentstagare okänd eller vistas han å okänd ort, skall vad i 1 § örst stycket är stadgat om anmälan och kungörelse angående arv äga mot-arande tillämpning med avseende å testamentsförordnandet.

Skall testamentstagarens rätt inträda vid annan tid än testators död, må ungörelse ej ske förrän den tiden är inne.

4 §.

Arvinge eller testamentstagare, som ej har att göra sin rätt gällande efter ad i 1, 2 eller 3 § sägs, skall göra det inom tio år från dödsfallet eller, om s rätt inträder först vid senare tidpunkt, från denna.

5 §.

Undandrager sig arvinge eller testamentstagare att giva tillkänna huru-da han vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, äger rätten relägga honom att göra sin rätt gällande inom sex månader från det föreggandet blev honom tillställt i huvudskrift eller besannad avskrift.

Sådant föreläggande skall meddelas, såframt ansökan därom göres av ågon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvar-tenskapen ifall denne försummar att bevara sin rätt.

6 §.

Vill arvinge eller testamentstagare, utan att tillträda kvarlåtenskapen eller in lott däri, göra sin rätt gällande, skall han anmäla sitt anspråk hos god an, om sådan förordnats att bevaka hans rätt, eller hos var dödsbodelägare m tillträtt kvarlåtenskapen eller ock, om skifte ej skett, hos boutrednings-an eller annan som sitter i boet. Anmälan må ock göras hos rätten.

Har god man mottagit anmälan, skall han tillkännagiva den hos rätten. m anmälan, som gjorts eller tillkännagivits hos rätten, skall genom dess örsorg med posten underrättelse översändas till övriga dödsbodelägare, vil-as namn och vistelseort äro upptagna i bouppteckningen efter den döde ler eljest kända för rätten.

7 §.

Har arvinge eller testamentstagare icke inom tid, som i 1—5 §§ är för rje fall stadgad, tillträtt kvarlåtenskapen eller sin lott däri eller anmält pråk därpå efter vad i 6 § sägs, är han sin rätt förlustig.

8 §.

Arv, som arvinge enligt 7 § gått förlustig, skall tillfalla dem som skulle rit berättigade därtill, om arvingen avlidit före arvlåtaren eller, i fall som ses i 3 kap. 1 §, före den sist avlidne maken.

9 §.

Närmare bestämmelser om kungörelse varom stadgas i 1—3 §§ meddelas v Konungen.

17 KAP.

Om arvsavtal

1 §.

Har någon i fråga om arv efter den som ännu lever träffat avtal med annan än denne, är det ogillt.

Samma lag vare om avtal angående rätt på grund av testamente.

2 §.

Avsäger sig arvinge, genom godkännande av testamente eller eljest, skriftligen hos arvlåtaren sin rätt till arv, är det gällande. Bröstarvinge äger dock utfå sin laglott, med mindre han avstått från denna mot skäligt vederlag eller ock egendom, svarande mot laglotten, tillkommer arvingens make, enligt testamente eller tillfaller hans avkomlingar enligt lag eller enligt testamente med föreskrift om fördelning på sätt om bröstarv är stadgat.

Ej må underårig avsäga sig arv, ej heller omyndigförklarad utan förmyndarens skriftliga samtycke.

Där ej annat framgår av omständigheterna, gäller arvsavsägelse ock mot arvinges avkomlingar.

3 §.

Avtal, varigenom arvlåtare förfogat över sin kvarlåtenskap, är ej gällande. Utfästelse om gåva, som icke må göras gällande under givarens livstid, är giltig allenast såvitt följer av vad om testamente är stadgat.

18 KAP.

Allmänna bestämmelser om dödsbo

1 §.

Efterlevande make, arvingar och universella testamentstagare (*dödsbodelägare*) hava att, om ej särskild dödsboförvaltning är anordnad efter vad i 19 kap. stadgas, för boets utredning gemensamt förvalta den dödes egendom. De företräda därvid dödsboet mot tredje man samt äga att tala och svara i mål som röra boet. Åtgärd som ej tål uppskov må företagas, oaktat samtliga delägars samtycke ej kan inhämtas.

Har bodelning skett eller är giftorätt eljest utesluten, är efterlevande maken ej dödsbodelägare, om han ej är arvinge eller universell testamentstagare. Den som äger taga arv eller testamente först sedan annan arvinge eller universell testamentstagare avlidit är delägare i dennes bo, men ej i arvlåtarens.

Innan testamente blivit ståndande, anses såsom delägare såväl arvinge, vilken uteslutits från arv, som ock den, vilken insatts till universell testamentstagare.

2 §.

Till dess att egendomen omhändertagits av samtliga dödsbodelägare eller av den som eljest har att förvalta boet, skall egendomen, där den ej st under vård av förmyndare, syssloman eller annan, vårdas av delägare so sammanbodde med den avlidne eller eljest kan taga vård om egendome och har han att ofördröjligen underrätta övriga delägare om dödsfallet sam där god man för delägare tarvas, hos rätten göra anmälan såsom i 18 ka föräldrabalken sägs. Vad nu är sagt om delägare gäller ock efterlevan make som ej är delägare i boet.

Om ej någon som sålunda tager vård om den dödes egendom, skall husvärd, husvärd eller annan som är närmast därtill omhändertaga egendomen tillkalla delägare eller hos rätten göra anmälan om dödsfallet. Polismyndigheten är ock pliktig att utföra vad nu sagts, om dess biträde åskadas eljest finnes erforderligt. Då anmälan skett, skall rätten, där så erfordras, förordna god man att fullgöra vad enligt första stycket åligger delägare.

3 §.

Göres för dödsbo annan gäld än som erfordras för begravningen eller för dess uppteckning, vård eller förvaltning eller företages eljest för dödsboets rättshandling som ej är för sådant ändamål erforderlig, är det ej för boets fördande, med mindre tredje man var i god tro.

4 §.

Vad tredje man i god tro slutit med dem som enligt bouppteckningen äro dödsbodelägare är gällande, ändå att annan delägare finnes. Men, innan bouppteckning skett, rättshandling företagits utan medverkan av testamentsstagare, är den ej på sådan grund ogiltig, där tredje man var i god tro och rättshandlingen skäligen ej kunde anstå tills bouppteckningen utreddats.

5 §.

Delägare som var för sin försörjning beroende av den döde äger såsom förskott å sin lott utfå vad för sådant ändamål erfordras, såvitt lotten uppenbarligen förslår och förskottet kan lämnas utan olägenhet för utredningen. Efterlevande make och oförsörjda barn eller adoptivbarn skola städse njuodigt underhåll ur boet under tre månader från dödsfallet.

6 §.

Dödsbodelägare är pliktig att ersätta skada, som han med avseende å dödsboets vård eller förvaltning uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat någon, vars rätt är beroende av utredningen.

Om flera ersättningspliktiga, svara de en för alla och alla för en. Vad sådana utgivits skall dem emellan fördelas efter deras andelar i kvarlåtenskapen, så långt de förslår, och därutöver efter huvudtalet, där ej jämkning kan anses skäligen med hänsyn till den större eller mindre skuld som ligger på dödsbodelägare till last.

19 KAP.

Om boutredningsman och testamentsexekutor

1 §.

Om dödsbodelägare begär det, skall rätten förordna, att egendomen skall utlämnas till förvaltning av boutredningsman, samt utse någon att i sådan ämbetsenskap handhåva förvaltningen. Har någon genom testamente blivit utnämnd till att i avseende å förvaltningen träda i arvingars och universella testamentsstagares ställe (testamentsexekutor), äger jämväl han påkalla beslut om det nu är sagt. Sådant beslut skall ock meddelas på begäran av den som utnämnd till legat eller äger föra talan om fullgörande av ändamålsbestämmelse, det prövas nödigt för legatets eller ändamålsbestämmelsens verkställighet, eller på begäran av borgenär eller den som står i ansvar för betalning af legatet äld efter den döde, där det måste antagas att dödsboet är på obestånd och att sökandens rätt eljest äventyras. Är dödsbodelägare eller den som utnämnd till legatet omyndig eller har enligt 18 kap. 3 eller 4 § föräldrabalken god

man förordnats för honom, skall dödsboet avträdas till förvaltning av bouppteckningsman, om överförmyndaren begär det och rätten finner skäl därtill.

Skall enligt testamente egendomen vara undantagen delägarnas förvaltning, men är testamentsexekutor ej utsedd eller kan den utsedde ej utföra uppdraget, skall rätten, då ansökan göres av någon vars rätt är beroende av utredningen eller förhållandet eljest varder kunnigt, meddela beslut som i första stycket sägs.

Beslut enligt denna paragraf må grundas jämväl å testamente som ej vunnit laga kraft.

2 §.

Vid ansökan som i 1 § sägs fogas avskrift av bouppteckningen efter den döde eller, där inregistrering skett, uppgift å dagen därför. Är ej bouppteckning förrättad, lämnas trovärdig uppgift om delägarna i boet och deras hemvist samt, där testamentsexekutor är förordnad, om dennes namn och hemvist.

3 §.

Val av boutredningsman skall så träffas att uppdraget kan förväntas bli utfört med den insikt som boets beskaffenhet kräver. Särskilt avseende skall fästas vid förslag av dem, vilkas rätt är beroende av utredningen.

Delägare må förordnas till boutredningsman.

Är testamentsexekutor utsedd, skall förordnandet meddelas honom, om ej skäl äro däremot.

4 §.

Där det prövas erforderligt, må flera boutredningsmän förordnas. Rätten äger bestämma, att förvaltningen skall delas mellan dem, och skall därvid tillika föreskriva, efter vilka grunder delningen skall ske.

5 §.

Vill boutredningsman frånträda sitt uppdrag och visar han skälig orsak, skall han av rätten entledigas.

Finnes boutredningsman icke vara lämplig eller bör han av annan särskild orsak skiljas från uppdraget, skall han entledigas, då det begäres av någon vars rätt är beroende av utredningen eller förhållandet eljest varder kunnigt.

Är testamentsexekutor förordnad till boutredningsman och förklaras testamentet sedermera ogiltigt, skall rätten på begäran pröva, huruvida uppdraget likväl bör vara honom anförtrott.

6 §.

Göres av samtliga delägare ansökan att boet ej längre skall förvaltas av boutredningsman, och är ej fall för handen som i 1 § andra stycket sägs, skall rätten, med boutredningsmannens entledigande, förordna därom, såframt det kan ske utan fara för någon vars rätt är beroende av utredningen. Är testamentsexekutor förordnad till boutredningsman, skall hans samtycke inhämtas.

7 §.

Avträdes dödsbos egendom till konkurs, är förordnandet för boutredningsman förfallet.

8 §.

Dör boutredningsman, skall det av den som har hans egendom i sin vård utan dröjsmål anmälas hos rätten.

9 §.

Har den som gjort ansökan enligt 1 § ej fullgjort vad i 2 § är stadgat, skall rätten förelägga honom viss tid därtill, vid äventyr att, där det felände

tillgängligt då ärendet upptages till vidare behandling, ansökningen vara förfallen.

Om rätten meddelar beslut som avses i 1 eller 5 §, skola dödsbodelna genom särskilda meddelanden av rätten erhålla tillfälle att yttra sig, och att det kan ske utan märklig tidsutdräkt. Där det prövas erforderligt, skall delägare jämte sökanden på sätt nyss är sagt kallas att inställa sig för rätten.

Ej må någon förordnas till boutredningsman utan att han samtyckt där till eller entledigas från sådant uppdrag utan att han erhållit tillfälle att yttra sig.

10 §.

Om i ärende som avses i 1 eller 5 § slutligt beslut ej omedelbart meddelas av rätten, där det erfordras, meddelas beslut att gälla intill dess att slutligt beslut föreligger; och skall vad i 9 § tredje stycket sägs vinna tillämpning, såvårå om entledigande av boutredningsman dock endast där så kan ske utan märklig tidsutdräkt.

Mot rättsens beslut skall i händelse av missnöje talan föras särskilt. Mot rättsens beslut må talan ej föras.

11 §.

Boutredningsmannen har att, med iakttagande av vad nedan är stadgat, utreda alla för boets utredning erforderliga åtgärder.

Om Finnas tillgångarna ej förslå till gäldens betalning, skall boutredningsmannen söka träffa uppgörelse med borgenärerna angående deras förnöjan. Kan uppgörelse ej ernås och fylla delägarna ej bristen, skall boets egen- av boutredningsmannen avträdas till konkurs.

Om fråga om rättshandlingar som i avsevärd mån inverka på delägarnas be- lning i boet samt beträffande andra angelägenheter av vikt, såsom avytt- g av egendom som har särskilt värde för delägarna, avveckling av rö- se som den döde idkat eller uppgörelse med borgenärerna, skall boutred- gsmannen inhämta delägarnas mening, om det lämpligen kan ske.

12 §.

Om boutredningsmannen företräder dödsboet mot tredje man samt äger att och svara i mål som röra boet.

13 §.

Om fast egendom eller tomträtt må ej av boutredningsmannen överlåtas utan delägarna skriftligen med två vittnen lämna sitt samtycke eller, där det an erhållas, rätten på ansökan tillåter åtgärden. Vad nu är sagt länder ej till inskränkning i den förfoganderätt som kan tillkomma boutred- smannen enligt lagakraftvunnet testamente.

Om ar boutredningsmannen utan erforderligt samtycke företagit åtgärd som första stycket sägs, är den ogill, om delägare väcker talan om klander på inom tre månader från det han fick kännedom om åtgärden och senast ett år sedan lagfart eller inskrivning beviljades.

14 §.

Om i dödsboet hörande penningmedel, som göras räntebärande genom in- ning i bank, skola insättas i boets namn. Dödsboets egendom må ej hel- eljest sammanblandas med vad boutredningsmannen eller annan tillhör. Över vad av 18 kap. 5 § föranledes må egendom ej förskottsvis utgivas delägare, med mindre det kan ske utan men för annan, vars rätt är beroende av utredningen.

15 §.

Om snart dödsboet beretts för bodelning eller arvskifte samt delning kan rum utan men för någon, vars rätt är beroende av utredningen, skall

boutredningsmannen göra anmälan härom till delägarna och avgiva redovisning för sin förvaltning.

Sedan bodelning eller arvskifte förrättats av delägarna, skall boutredningsmannen till envar av dem utgiva honom tillkommande egendom. Samma lag vare, där av skiftesman verkställd delning blivit stådande.

Har boutredningsman frånträtt uppdraget utan att det blivit slutfört efter vad nu är sagt, är han ock redovisningsskyldig.

16 §.

Kunna flera boutredningsmän, som hava förvaltningen odelad, ej enas i ärende, vari avgörandet tillkommer dem, och föreligger ej flertal för viss mening, skall saken hänskjutas till rättens avgörande. Mot rättens beslut må talan ej föras.

17 §.

När dödsbodelägare begär det eller rätten eljest prövar lämpligt, skall rätten förordna god man att öva tillsyn å boutredningsmannens förvaltning, såframt boutredningsmannen icke ställer säkerhet för ersättning som han kan finnas skyldig att utgiva. Gode mannen äger genomgå räkenskaper och andra handlingar ävensom verkställa inventering av egendomen. Han skall, på föreläggande av rätten eller framställning av delägare, meddela upplysningar om boet och dess förvaltning samt, där anledning föreligger till anmärkning, göra anmälan hos rätten.

Är god man ej utsedd, äger rätten, på ansökan av delägare eller eljest, förelägga boutredningsmannen att avgiva redogörelse för sin förvaltning eller ock förordna någon att granska förvaltningen och däröver avgiva berättelse.

Har beslut enligt denna paragraf meddelats på ansökan av allenast vissa delägare, må rätten på talan av delägare föreskriva, att kostnaden ej skall stanna å boet utan av sökandena slutligen gäldas, med fördelning dem emellan efter deras lotter i boet.

18 §.

Boutredningsman är pliktig att ersätta skada, som han uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat dödsboet eller någon, vars rätt är beroende av utredningen.

Äro flera utredningsmän ersättningspliktiga, svara de en för alla och alla för en. Ersättningsbeloppet skall utredningsmännen emellan slutligen fördelas efter den större eller mindre skuld som prövas ligga envar av dem last.

Om skyldighet att hos bank nedsätta eller inbetala värdehandlingar penningmedel, som tillkomma omyndig eller den för vilken god man förordnats, stadgas i föräldrabalken.

19 §.

Om talan å boutredningsmans förvaltning gäller vad om syssloman stadgat. Klandertalan må föras av envar delägare. Den som anställt klandertalan är berättigad att av dödsboet erhålla ersättning för rättegångskostnaden, i den mån den täckes av vad genom rättegången kommit boet till godo.

Boutredningsmannen äger av dödsboet erhålla skäligt arvode ävensom ersättning för sina kostnader. Lämnar boet ej tillgång, skall sådan gottgörelse gäldas av den på vars ansökan förordnandet meddelats. Äro flera betalningskyldiga, svara de en för alla och alla för en.

20 §.

förordnande att vara testamentsexekutor skall, såvitt ej annat framgår testamentet, anses innefatta bemyndigande att företaga alla för boets utning erforderliga åtgärder.

Vad i 14—16, 18 och 19 §§ sagts om boutredningsman skall äga motsvarande tillämpning å testamentsexekutor ävensom å den som genom testamente förordnats att allenast i viss del verkställa utredningen efter den öde; och skall jämväl om entledigande gälla vad om boutredningsman är dpat.

21 §.

ättens beslut i ärenden enligt detta kapitel skola utan hinder av fördrag lända till efterrättelse, dock ej beslut enligt 6 §.

20 KAP.

Om bouppteckning

1 §.

bouppteckning skall förrättas sist tre månader efter dödsfallet, såframt å ansökan inom samma tid rätten med hänsyn till boets beskaffenhet er av annan särskild orsak förlänger tiden.

2 §.

ödsbodelägare som har egendomen i sin vård eller ock boutredningsman testamentsexekutor skall bestämma tid och ort för bouppteckning samt e två kunniga och trovärdiga gode män att förrätta den. Till förrättningsskola i god tid kallas samtliga delägare. Efterlevande make skall kallas, då att han ej är delägare. Skall lott i kvarlåtenskapen åtnjutas först searvinge eller universell testamentstagare avlidit, skall ock den kallas m vid tiden för bouppteckningen är närmast att sålunda taga arv eller stamente.

Omhändertages ej egendomen av delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer på annan, som efter vad i 18 kap. 2 § sägs har ndomen i sin vård, att föranstalta om bouppteckning.

3 §.

bouppteckningen angivas dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, yrke och hemvist samt dödsdagen, så ock deras namn och hemt, vilka skolat kallas till förrättningen, med uppgift tillika, för underom hans födelsedag och för arvinge om hans skyldskap med den döde. nge skall angivas, ändå att det står fast att han är utesluten från del i arlåtenskapen. Kan uppgift i visst hänseende ej lämnas, skall det anmärkas.

Av bouppteckningen skall framgå vilka som närvarit vid förrättningen. någon som skolat kallas ej närvarit, skall vid bouppteckningen fogas s att han i tid blivit kallad.

4 §.

oets tillgångar och skulder antecknas sådana de voro vid dödsfallet. gångarna upptagas med angivande av värdet.

ever make efter, skola jämväl hans tillgångar och skulder antecknas; k att, där giftorättsgemenskap var utesluten, anteckning skall ske alle om efter den döde är arvinge eller universell testamentstagare som äger maken taga andel i boet. Värdering verkställs av den efterlevandes

giftorättsgods samt, där efter den döde är arvinge eller universell testamentstagare varom nyss sagts, även av hans enskilda egendom.

5 §.

Är efter den döde testamente eller, om han var gift, äktenskapsförord angående förmögenhetsordningen, skall det intagas i bouppteckningen eller i bestyrkt avskrift fogas därvid såsom bilaga.

Bouppteckningen skall jämväl innehålla uppgift om sådan den döde tillhörig livförsäkring som, när förmånstagare är insatt, ej ingår i kvarlätskapen.

Är bland delägarna laglottsberättigad arvinge, skall, där delägare begär det, i bouppteckningen uppgift lämnas om vad arvinge eller hans avkomling av den döde mottagit i förskott eller eljest såsom gåva, så ock om gåva som efterlevande maken, dennes avkomling eller universell testamentstagare mottagit av den döde; och skall tillika uppgivas vad arvinge i förskott erhållit av efterlevande makens giftorättsgods. Vad nu är sagt skall ej gälla, där fråga är om sedvanliga skänker vilkas värde icke står i missförhållande till givarens villkor.

6 §.

Boet uppgives av den som vårdar egendomen eller eljest är med boet bäst förtrogen. Det åligger envar delägare och efterlevande make, ändå att han ej är delägare, att på anmaning lämna uppgifter till bouppteckningen.

Den som uppgivit boet skall å handlingen teckna försäkran under edlig förpliktelse att hans uppgifter till bouppteckningen äro i allo riktiga och att ej något är med vilja och vetskap utelämnat; och skall detta av honom med ed bestyrkas, där talan om sådan edgång föres av någon, vars rätt kan bero därav, eller ock av boutredningsman eller testamentsexekutor. Edgångsplikt åligger jämväl delägare eller efterlevande make som ej uppgivit boet. Har annan tagit befattning med egendomen, må ock edgång åläggas honom, om skäl äro därtill.

Gode männen skola å handlingen teckna bevis att allt blivit rätteligen antecknat och tillgångarna efter bästa förstånd värderade.

7 §.

Finnes egendom å flera orter, må särskild bouppteckning förrättas å varje ort. I en av bouppteckningarna skall intagas sammanfattning av boets tillgångar och skulder, och skall vad i 5 § stadgas äga tillämpning allenast å den bouppteckningen.

8 §.

Bouppteckning skall inom en månad efter upprättandet jämte bestyrkt avskrift för registrering ingivas till rätten i den ort där den döde skolat svara i tvistemål i allmänhet eller, om behörig domstol ej sålunda finnes, till Stockholms rådhusrätt. Äro flera bouppteckningar, skola de ingivas samtidigt; och skall tiden härför räknas från det den sista bouppteckningen upprättades.

Bestyrkt avskrift av bouppteckningen skall förvaras hos rätten. Är ej avskrift ingiven, skall sådan tagas på boets bekostnad.

9 §.

Det åligger rätten att tillse, att bouppteckning inom laga tid förrättats och ingivits. Finnes det vara försummat, äger rätten vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning ej skett, förordna någon att föranstalta därom. Sådant förordnande utgör ej hinder att vara god man vid förrättningen.

Registrering av bouppteckning må ej äga rum, där vid bouppteckningen

§ ej hava så förfarits som i detta kapitel sägs. Är bouppteckning bristig, äger rätten med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen all avhjälpas.

Den som är pliktig att lämna uppgift till bouppteckning må vid vite hållas ill.

10 §.

Yppas efter boupptecknings förrättande ny tillgång eller gäld eller annan aktighet i bouppteckningen, skall inom en månad uppgöras handling, inattande tillägg eller rättelse; och gäller om sådan handling vad ovan är dgtat om bouppteckning.

21 KAP.

Om den dödes gäld

1 §.

Arder ej efter ansökan, som göres sist en månad efter det bouppteckningen förrättades, dödsboets egendom avträdd till förvaltning av boutredningsman eller till konkurs, svara delägarna för sådan gäld efter den döde vid bouppteckningens förrättande var dem veterlig.

Yppas efter bouppteckningens förrättande ny gäld efter den döde och avdes ej egendomen efter ansökan som göres sist en månad därefter, svarar ägare, som sådan tid försuttit, för den gälden.

2 §.

Arker egendomsavträde efter ansökan, som ingivits senare än en månad efter det bouppteckningen förrättades, är delägare pliktig att till dödsboet svara det belopp, varmed gäld, som var honom veterlig en månad före anningsdagen, överstiger värdet av den avträdde egendomen och eljest tillgilla medel, men skall ej vidare mot enskild borgenär stå i ansvar efter d i 1 § sägs.

Där borgenär begär det, skall delägare med ed fästa, att gäld som yrkanet avser ej var honom veterlig en månad före ansökningsdagen. Gitter han gå eden, skall så anses som hade den gälden tidigare varit honom veterlig.

3 §.

Örfaller delägares ansökan om boets avträdande till konkurs, enär egendomen i stället sättes under förvaltning av boutredningsman, skall så anses som hade ansökan om avträde till sådan förvaltning gjorts den dag konkursansökningsdagen ingavs.

4 §.

Arva delägarna giltig anledning antaga, att de ej skola nödgas infria borgenären som den döde tecknat eller viss annan förbindelse, skall den gälden ej anses såsom veterlig.

5 §.

Arker egendomsavträde efter det bodelning eller arvskifte ägt rum, skall bodelningen eller skiftet gå åter. Då gälden finnes ej vara större än att den betalas av den dödes tillgångar och, om han var gift, vad av andra mans egendom på hans lott belöpt, om gälden gått i beräkning vid bodelningen, skall likväl avträdande till förvaltning av boutredningsman allenast gälla vad som enligt dennes prövning erfordras till gäldens betalning och utredningarna för förvaltningen. Vad sålunda erfordras skall av delägarna utlösas i förhållande till vad envar vid bodelningen eller arvskiftet njutit för sin andel; och skall bodelningen eller skiftet i övrigt förbliva ståndande.

Yppas hos någon delägare brist, skal en y as av e ovriga med vid bodelningen eller skiftet vunnit.

6 §.

Egendom, som utgivits såsom legat eller jämlikt ändamålsbestämmelse skall återbäras, såvitt det erfordras för täckning av gäld. Finnes egendome ej i behåll, skall dess värde gäldas, såvitt ej särskilda skäl äro däremot.

7 §.

Skyldighet att utgiva egendom jämlikt 5 eller 6 § skall tillika omfara ränta eller avkomst av egendomen. Nödig kostnad för egendomen skall sättas, så ock nyttig kostnad, där den var gjord i god tro.

8 §.

Innan den i 1 § första stycket stadgade tiden gått till ända eller, där boet står under förvaltning av boutredningsman, uppgörelse träffats om borgenärernas förnöjande, må betalning av gäld verkställas allenast där med fo kan antagas, att betalningen ej länder till men för borgenärer.

9 §.

Sedan den i 1 § första stycket stadgade tiden gått till ända, må borge fordra säkerhet för gäld efter den döde, som ej är till betalning förfall och för vilken tillräcklig säkerhet ej finnes. Ställes ej säkerhet inom tre månader, må förfallotid ej tillgodonjutas.

10 §.

Är efter den döde gäld som ej förfaller inom sex månader, må den, där flera dödsbodelägare finnas eller allmänna arvsfonden är ensam delägar hos borgenären uppsägas till betalning sex månader efter uppsägning. Borgenär, som för sin fordran har säkerhet i inteckning, är dock ej skyldig att taga betalning före förfallodagen, där han inom tre månader efter uppsägningen giver tillkänna att han vill hålla sig allenast till säkerhe

11 §.

Hava delägarna betalt gäld i strid med vad i 8 § sägs eller, under tid för egendomsavträde enligt 1 § första eller andra stycket, till men för borgenärer utgivit legat, fullgjort ändamålsbestämmelse, sålt, förpantat, annorlede använt eller ock förfarit boets egendom eller ådragit boet förbindelse, svar de för sådan gäld efter den döde som, då de så förforo, var eller sist vid därefter förrättad bouppteckning blev dem veterlig. Kom av åtgärden all nast ringare skada eller företogs den av obetänksamhet eller bristande kä nedom om boets ställning, skall allenast skadestånd gäldas.

12 §.

Sker bodelning eller arvskifte innan all gäld är gulden, svara delägarna för gäld efter den döde, som då var eller sist vid därefter förrättad bouppteckning blev dem veterlig. Bodelning skall dock icke medföra sådan påföljd där efterlevande maken ej erhållit något av den dödes egendom.

13 §.

Hava delägarna, sedan boet blivit avträtt till förvaltning av boutredningsman, utverkat rättens förordnande att boet icke längre skall sålunda förvattas, skall i fråga om ansvar för gäld så anses som hade egendomsavträ ej ägt rum.

14 §.

Försitter delägare, som har boet i sin vård, tid för boupptecknings förrättande, skall han svara för all den dödes gäld. Samma lag vare, där delägare vid bouppteckningen eller dess edfästade genom veterligen oriktig uppg eller svikligt förtigande äventyrar borgenärers rätt.

15 §.

Ättar delägare i ansvar för gäld efter den döde, skall ansvarigheten också annan boets gäld; och är delägare förty i fall som avses i 2 § första ket pliktig att utgiva vad som erfordras för täckning av gäld, som föredomsavträdet ådragits boet.

16 §.

Vad i 1—4 samt 11—15 §§ stadgas om skyldighet för delägare att svara r gäld skall ej äga tillämpning å delägare som är omyndig, ej heller å allänna arvsfonden eller annan som företrädes av god man, men förmyndare eller gode mannen skall gentemot borgenärerna svara för skada som mmitt av hans åtgärd eller försummelse.

17 §.

Vad flera enligt detta kapitel ådragit sig ansvar för gäld eller för skada, a de en för alla och alla för en. Vad sålunda utgivits skall dem emellan elas enligt den i 18 kap. 6 § stadgade grunden.

18 §.

Var arvinge eller testamentstagare ej njutit förmån av boet och ej heller t annan befattning därmed än att han fullgjort vad enligt 18 kap. 2 § gger honom och deltagit i bouppteckningens förrättande, är han fri från svar på grund av underlåtenhet att avträda boet.

19 §.

Finnes efter den döde allenast egendom som ej kunnat hos honom tagas ät, skall vad i detta kapitel är stadgat om ansvar för gäld ej äga tillämpning. Vad nu är sagt länder dock ej till inskränkning i delägares skyldighet låta egendomen eller dess värde gå i betalning för gälden.

22 KAP.

Om verkställighet av legat och ändamålsbestämmelser

1 §.

Vad utgivet av oskifte skall utgivas så snart det kan ske utan men för någon, s rätt är beroende av boets utredning.

Öretages arvskifte innan legatet utgivits eller egendom, som därför erdras, blivit ställd under särskild vård, äro delägarna en för alla och alla r en ansvariga för förordnandets verkställande såsom om skifte ej ägt

Vad sålunda utgivits skall dem emellan fördelas enligt den i 18 kap. stadgade grunden.

2 §.

Vad kall legat fullgöras av viss arvinge eller testamentstagare, är denne plik- att verkställa förordnandet, när han mottagit den egendom som är av- d för legatets fullgörande. Där av hans försummelse beror att egendomen utgivits till honom, skall han gälda skadan.

3 §.

Vad gäller i fråga om legat testamentstagarens rätt genom vanvård eller el- t äventyrad, må rätten på ansökan förordna, att säkerhet skall ställas legatets utgörande eller att egendom, varom fråga är, skall sättas under kild vård.

4 §.

Vad avser legat viss egendom, skall, där ej annat följer av testamentet, av- tningen tillfalla testamentstagaren men nödig kostnad, vilken ej förän- s av boutredningen, av honom gäldas innan egendomen utgives.

5 §.

Å legat, som avser visst penningbelopp, äger testamentstagaren, såvitt annat framgår av testamentet, tillgodonjuta ränta efter fem för hundra ö året, sedan fyra månader förflutit från testators död.

6 §.

Vad i detta kapitel är stadgat om legat skall äga motsvarande tillämpning å ändamålsbestämmelse.

7 §.

Underlåter någon vad honom åligger med avseende å verkställande ändamålsbestämmelse, må talan därom föras av testators arvinge, vare han äger del i boet eller ej, efterlevande make, arvinges avkomling eller universell testamentstagare, så ock av boutredningsman eller testaments exekutor.

Då fråga är om allmännyttigt ändamål, må talan jämväl föras på förordnande av länsstyrelsen i det län där verkställigheten huvudsakligen skall

23 KAP.

Om arvskifte

1 §.

Arvskifte förrättas av arvingar och universella testamentstagare. Var den döde gift, skall först bodelning äga rum mellan efterlevande hustru och övriga delägare efter vad i giftermålsbalken sägs.

2 §.

Mot delägares bestridande må skifte ej företagas, innan bouppteckning skett och all vederlig gäld blivit gulden eller delägaren fritagits från ansvar för gälden eller medel till dess betalning ställts under särskild vård.

Skall legat eller ändamålsbestämmelse fullgöras av oskifte, må skifte ej mot delägares bestridande äga rum, innan förordnandet verkställts eller delägaren fritagits från att svara för dess fullgörande eller erforderlig egendom blivit ställd under särskild vård.

Står boet under förvaltning av boutredningsman eller testaments exekutor må skifte ej företagas, innan denne anmält att utredningen slutförts.

3 §.

Envar delägare äger vid skiftet njuta lott i varje slag av egendom; där bör vad ej lämpligen kan delas eller skiljas såvitt möjligt läggas å en lott. Fordran å delägare skall tillskiftas denne så långt hans lott förslår.

4 §.

Över arvskifte skall upprättas handling, som underskrives av delägare med vittnen.

5 §.

Då delägare begär det, skall rätten förordna någon att vara skiftesman. Där det provas erforderligt, må flera skiftesmän förordnas. Vid ansökning skall fogas avskrift av bouppteckningen efter den döde eller, där inregistrering skett, uppgift å dagen därför.

Står boet under förvaltning av sådan boutredningsman eller testaments exekutor som ej är delägare, är han utan särskilt förordnande skiftesman såframt ej annan förut blivit utsedd därtill.

6 §.

Ennes skiftesman icke vara lämplig eller bör han av annan särskild orskiljas från uppdraget, skall han entledigas, då det begäres av någon, rätt är beroende av skiftet, eller förhållandet eljest varder kunnigt.

7 §.

Innan rätten meddelar beslut som avses i 5 eller 6 §, skola delägarna gem särskilda meddelanden av rätten erhålla tillfälle att yttra sig. Där det vas erforderligt, skall delägare jämte sökanden på sätt nyss är sagt kallatt inställa sig inför rätten.

J må någon förordnas till skiftesman utan att han samtyckt därtill eller ledigas från sådant uppdrag utan att han erhållit tillfälle att yttra sig.

8 §.

Skiftesmannen skall bestämma tid och ort för skifte samt till förrättningskalla delägarna. Vid förrättningen skall han lämna dessa det biträde som nes erforderligt.

Kan enighet ej vinnas, har skiftesmannen att själv bestämma om delning och däröver upprätta handling, som av honom underskrives. Skiftesandlingen skall ofördröjligen delgivas envar delägare genom överlämnande av besannad avskrift. Vill delägare klandra skiftet, skall han inom tre ånader efter delgivningen väcka talan mot övriga delägare; försittes denna d, är rätt till talan förlorad. I mål som nyss är sagt äger rätten inhämta ande av skiftesmannen, så ock till honom återförvisa ärendet.

9 §.

Skiftesman äger av dödsboet erhålla skäligt arvode ävensom ersättning r sina kostnader.

24 KAP.

Om avtal angående sammanlevnad i oskiftat dödsbo

1 §.

Enva, vid samförvaltning av dödsbo, delägarna överenskommit att leva man i oskiftat bo, gäller, i den mån ej annat föranledes av avtalet, om rvaltningens handhavande och boets företrädande vad i 18 kap. 1 § sägs; h skall vad i 3, 4 och 6 §§ samma kapitel är stadgat äga motsvarande ämpning.

2 §.

Ävitt avkastningen ej skall användas till bekostnad av gemensam husning eller eljest för gemensam räkning, är envar delägare berättigad t efter varje kalenderårs utgång fordra delning av behållen avkastning.

3 §.

Har ej tid fastställts för beståndet av avtal om sammanlevnad i oskiftat är avtalet gällande tills tre månader förflutit sedan det blivit av någon ägare uppsagt hos de övriga. Samma lag vare, där vid avtal gällande för tänd tid sammanlevnaden fortsatt efter den tidens utgång.

4 §.

Träder efterlevande make, som deltagit i avtalet, i nytt gifte, eller dör del e och efterlämnar han såsom dödsbodelägare någon, som ej deltagit ytalet, skall detta, om uppsägning sker inom fyra månader därefter, uppatt gälla tre månader efter uppsägningen.

Där förmyndare eller god man deltagit i avtalet, skall vid förmyndarets eller godmanskapets upphörande rätt till uppsägning som i förstycket sägs tillkomma den å vars vägnar avtalet slutits.

5 §.

Har, efter det avtal om sammanlevnad i oskiftat bo slutits, väsentlig äring inträtt i de förhållanden som därvid voro avgörande, eller finnes avtallet av annan särskild orsak ej böra bestå, må rätten på delägares talan förklara, att avtalet skall upphöra att gälla.

Om hävande av avtal, vars fortsatta bestånd medför äventyr för delägare som är omyndig eller för vilken god man är förordnad, är särskilt stadg

6 §.

Förordnas om boets avträdande till förvaltning av boutredningsman, avtal om sammanlevnad i oskiftat bo förfallet. Ej må sådant förordnan meddelas på ansökan av delägare.

25 KAP.

Om dödförklaring

1 §.

Är någon borta och hava sedan han veterligen sist var vid liv förflutit tio år eller, där han skulle vara över sjuttiofem år gammal, fem år, må sökan göras om hans dödförklaring. Befann sig den bortovarande i livsfa då han veterligen senast var i livet, må ansökan ske efter det tre år förflu

2 §.

Ansökan om dödförklaring göres av den bortovarandes make, arving eller annan, vars rätt kan bero av dödförklaringen, hos rätten i den ort, där den bortovarande senast haft hemvist inom riket, eller, om behörig domstol ej sålunda finnes, hos Stockholms rådhusrätt.

3 §.

Över ansökningen skall rätten höra den bortovarandes inom riket vistade make och närmaste fränder, annan som kan antagas senast hava haft underrättelse om den bortovarande, ävensom kyrkoherden och allmänna åklagaren i den ort, där han senast ägt hemvist inom riket.

4 §.

Är sådan tid förfluten som i 1 § sägs och utrönes ej att den bortovarande avlidit, skall rätten utfärda kungörelse om ansökningen med kallelse å honom att senast viss dag, som ej må sättas tidigare än ett år därefter, anmäla sig hos rätten. Kungörelsen skall även innehålla anmaning till envar, som kan lämna upplysning i ärendet, att inom samma tid giva det rätten till känna.

Genom rättens försorg skall kungörelsen ofördröjligen införas i allmänna tidningarna och tidning inom orten, så ock avsändas till pastorsämbetet i den församling, där den bortovarande senast haft hemvist inom riket, för uppläsande i kyrkan så snart ske kan.

5 §.

Har den i kungörelsen fastställda dagen gått till ända, skall rätten, om sådan tid som i 1 § sägs är förfluten och man ej vet att den bortovarande avlidit, förklara att han skall anses för död; och skall han antagas ha avlidit, i fall som i 1 § första punkten sägs vid utgången av den månad då nyss angiven tid gick till ända eller, i fråga om bortovarande som fyll

em men ej sjuttio år när han veterligen sist var vid liv, vid utgången
n månad under vilken han skulle hava fyllt sjuttiofem år samt, i fall
t andra punkten i samma paragraf, å den dag eller, om dagen ej är
d, vid utgången av den månad då livsfaran förelåg. I rättens beslut
l angivas vilken dag sålunda är att antaga såsom dödsdag.

6 §.

å enligt lag tid skall räknas från dödsfall, skall, där dödförklaring skett,
räknas från det beslutet vann laga kraft.

7 §.

nes den dödförklarade sedermera vara vid liv, skall envar, som i följd
ödförklaringen tillträtt egendom, bära den åter. Samma lag vare, där
dödförklarade finnes hava avlidit å annan tid än den som antagits så-
dödsdag och med hänsyn därtill annan är berättigad till kvarlåtenska-

ar egendom som skall återbäras blivit till annan överlåten, är jämväl
ne återbäringsskyldig, där han ej var i god tro då han åtkom egendomen.
å egendom återbäres, skall ock gäldas ränta eller avkomst för tiden
er det innehavaren vann kunskap, att annan ägde bättre rätt till egen-
en, eller stämning blev honom delgiven. Har han för egendomen haft
ig kostnad, skall den ersättas; nyttig kostnad skall ock ersättas, där den
ar gjord å tid som nyss sagts.

t alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera
o hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill
räfta låtit.

ockholms slott den 12 december 1958.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

ustitiedepartementet)

INGVAR LINDELL

